

මාස 11ක් තිස්සේ ඔබගේ දෑමේ සිටි මිනිසා මිය ගියේ මොන වරදක්ද දෙයියනේ...

සමහර හා කේතන මහාල දිලීන් මාන. ජනපති

අනාදිමත් කාලයක සිට ශ්‍රී ලංකාව සැලකෙන්නේ සහලින් ස්වංපෝෂිත කෘෂි ආර්ථිකයකින් හෙබි රටක් ලෙසය. එවැනි රටක් තුළ මන්ද පෝෂණය හේතුවෙන් කිසියම් අයෙකු මියයන්නේ නම් එය ඉතා අවාසනාවන්ත තත්වයකි. එය වසේ වුවත් පසුගිය දින තිස්සමහරාම ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි විජයපුර ප්‍රදේශයේ එවැනි පුවතක් අපට අසන්නට ලැබුණේ එය ඇසූ සියලු දෙනා කම්පාවට පත් කරමිණි.

පසුගිය මැයි මස 14 වන දින තිස්සමහරාම විජයපුර ප්‍රදේශයේ පදිංචි මාස 11 දරුවෙකු හදිසියේ මිය ගියේය. මේ සම්බන්ධයෙන් වූ පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණය පැවැත්වූයේ දෙබරවැව මූලික රෝහලේ අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරී වෛද්‍ය අජිත් කුමාර මහතා විසිනි. පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයෙන් පසු අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරයා දරුවාගේ මරණයට හේතුව ලෙස දක්වා තිබුණේ දරුවා මන්දපෝෂණ තත්වයක් හේතුවෙන් මියගොස් ඇති බවයි.

මෙලෙස මියගොස් තිබුණේ මාස 11 ක් වූ මලින් මිනිසා රාජපක්ෂ නමැති දරුවාය. තිස්සමහරාම විජයපුර ප්‍රදේශයේ පදිංචි 42 හැවිරිදි ගයාලි ඉංදිකා ජයසිංහ හා 36 හැවිරිදි තුසිත චන්දන රාජපක්ෂ දෙදෙනාට දාව දරුවන් තිදෙනෙකි. පාසල් විදේ පසුවන වයස අවුරුදු 10 හා 07 දරුවන් දෙදෙනකු හා පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය හදාරන වයස අවුරුදු 05 දරුවෙකුද වෙයි. මියගොස් ඇත්තේ මෙම දෙදෙනාගේ බාල පුතු වන මලින් මිනිසාය.

මෙම දරුවාගේ මරණය සිදු වී මාසයකට ආසන්න කාලයක් ගතවනතෙක්ම ඒ පිළිබඳව හෝ මෙවන් බේදවැඩකයක් නැවත ඇති නොවන්නට ගම් මට්ටමේ සිටි කිසිදු නිලධාරියෙකු ඒ පිළිබඳව කතා කළ බවක් කිසිවකුටත් වාර්තා නොවීය. එම දරුවාගේ මරණයද තවත් එක් සාමාන්‍ය මරණයක් සේ කාලයත් සමග යටගොස් තිබුණි. ගම්වැසියන්ටද එය තවත් එක් මළගමක් පමණක් විය. කෙසේ නමුත් පසුගිය 15 වන දින මේ මරණය පිළිබඳව හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම් වීම්. කේ. බන්දුල හරිශ්චන්ද්‍ර මහතාටද දැනගැනීමට ලැබුණි. ඒ මෙම දරුවාගේ මරණය සම්බන්ධයෙන් හා එම පවුල පිළිබඳව තිස්සමහරාම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය මගින් තිස්සමහරාම ප්‍රාදේශීය ලේකම් වරයා දැනුවත් කර යවන ලද ලිපියේ පිටපතක් දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාට ලැබීමත් සමගය. අදාළ මෙම ලිපියේ පිටපත දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා අතට පත් වන්නේ පසුගිය 15 වන දිනය. මේ පුවත කණවැකුණු දිස්ත්‍රික් ලේකම් වරයාගේද නෙතට කඳළක් ආයේ සිදුව ඇති අපරාධය හේතුවෙනි. එම අවස්ථා වේදීම ඒ පිළිබඳව නිසි සොයා බැලීමක් සිදු කළ දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා සිය නිලධාරීන්ට පැවසුවේ මෙය කිසිසේත් සුළුකොට තැකිය නොහැකි කරුණක් බවයි. මේ සිදුවීම පිළිබඳව දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා දැනුවත් වී දින දෙකක් ගතවන දිනය වූ 17 වන දින අඟුණකොළපැලැස්ස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ නව සිව් මහල් පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා මුල්ගල් තැබීමේ උත්සවයක් පැවැත්වුණේ රාජ්‍යඅමාත්‍ය දිලීප් වෙදආරච්චි මහතා ඇතුළු දේශපාලන අධිකාරියේද සහභාගිත්වයෙනි. මෙහිදී රැස්ව සිටි ජනතාව

අමතමින් සභාව ඇමතු දිස්ත්‍රික් ලේකම් වරයා පළමුවරට මේ සිදුවීම පිළිබඳවද හෙළිකිරීම සිදු කෙරුණි. එහිදී දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා අවධාරණය කරනු ලැබුවේ මෙම මරණය සුළුකොට තැකිය නොහැකි බවත්, මෙම මරණයට එම ප්‍රදේශයේ රාජ්‍යයාත්‍යන්තරය ක්‍රියාත්මක කරවන සියලු නිලධාරීන් වගකිවයුතු බවද පැවසීය.

එමෙන්ම එහිදී අදහස් දැක්වූ ධීවර හා ජලජ සම්පත් රාජ්‍යඅමාත්‍ය දිලීප් වෙදආරච්චි මහතාද සභාව අමතමින් පැවසුවේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ කිසිදු අයුරකින් මන්දපෝෂණ තත්වයක් හේතුවෙන් කිසි වකු මියයායුතු නොවන බවයි. රජයක් ලෙස ජනජීවිත ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් ජනතා වගේ සුබසාධනය වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සියලු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබියදී තිස්සමහරාම ප්‍රදේශයෙන් මේ අසන්නට ලැබෙන පුවත ඉතා කනගාටුදායක එකක් බවයි. කන්න බොන්න නැතිව දරුවෙකුට මිය යන්නට කිසිදු හේතු වක් නොමැති බවත් දරුවන්ගේ පෝෂණය වෙනුවෙන් රජය නිරතුරුවම කටයුතු කරන බවත් පැවසූ රාජ්‍යඅමාත්‍ය වරයා පැවසුවේ මන්දපෝෂණ තත්වයක් හේතුවෙන් මෙම දරුවා මියගියේ නම් එහි වගකීම එම ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන් ඊට වගකිව යුතු බවයි. එමෙන්ම ඒ පිළිබඳව තමන් දැඩි ලෙස කටයුතු කරන බවත් ඔහු පැවසීය.

මෙම පවුල පිළිබඳව අප කළ සොයා බැලීමකදී අනාවරණය කර ගත හැකි වූයේ මෙම දරුවන්ගේ පියා යම් මානසික ආබාධයකින් පෙළෙන බවයි. ඒ හේතුව නිසාම උදවු උපකාර කිරීමටද විවිධ පිරිස් ඉදිරිපත් වුවද ඔහු ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බවයි. පුද්ගලික අංශයේ විවිධ දාන පත්‍රයන් උපකාර කිරීමට ගිය අවස්ථාවලදී පවා මෙම දරුවන්ගේ පියා ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සිදුකළ අවස්ථා අපට වාර්තා විය. එහෙත් මෙම පවුල වෙත රජයාංශයේ මැදිහත්වීම මීට වඩා හාත්පසින්ම වෙනස් වූ එකකි. බල ප්‍රදේශයක් තුළ එම ප්‍රදේශයේ සිටින ජනතාවගේ ජනජීවිත පිළිබඳව වගකියන නිලධාරීන් රාශියක් සිටියි. ග්‍රාමසේවා නිලධාරී, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරී, ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී, සමාජීය නිලධාරී, සමාජ සේවා නිලධාරී ඇතුළු නිලධාරීන් රැසක් ගම්මට්ටමේ ඇවිද යමින් ජනජීවිත පිළිබඳව සොයා බලා ඉහළ නිලධාරීන්ට තොරතුරු වාර්තා කළ යුතුව තිබේ. එවන් පරිසරයක් තුළ මේ පවුල පිළිබඳව මෙම නිලධාරීන් ගෙන තිබූ ක්‍රියාමාර්ගය කුමක්ද යන්නත් ගැටලු සහගතය. මෙම පවුල පිළිබඳව නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබුණේ නම් ඇතැම් විට මේ දරුවාගේ ජීවිතය රැක ගැනීමටද හැකිව තිබුණි. නිලධාරීන් පවසන පරිදි පියා යම් මානසික ආබාධයකින් පෙළුනේ නම් ඊට ප්‍රදේශයේ ඒ සම්බන්ධ නිලධාරීන් ගත් ක්‍රියා මාර්ග මොනවාද යන්නද සෙවිය යුතුව ඇත.

ප්‍රදේශයේ පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්ගේ මෙම දරුවා මන්ද පෝෂණ තත්වයකින් පෙළීම හේතුවෙන් ඒ පිළිබඳව මවට හා පියාට නිතර නිතර ගොස් උපදෙස් ලබාදීම සිදු කර ඇති බවටද අපට වාර්තා විය. එමෙන්ම දරුවාගේ මන්දපෝෂණ තත්වය හේතුවෙන්ම පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් දරුවා දෙබරවැව මූලික රෝහලේ ළමා රෝග වෛද්‍යවරයෙකු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමටද පියවර ගෙන ඇති අතර එහිදී එම ළමා රෝග වෛද්‍ය වරයා විසින් දරුවා මාසික සායන සඳහා රැගෙන එන ලෙසටද උපදෙස් ලබා දී ඇත්තේ දරුවාගේ රෝගී තත්වයන් පිළිබඳව සායන පොතකද සටහන් තබමිණි. කෙසේ නමුත් දෙමාපියන් ලබා දී තිබූ වෛද්‍ය උපදෙස් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කර තිබුණේද යන්න පිළිබඳවද මේ වන විට ගැටලුවක් ඇති වී තිබේ.

දෙමාපියන් දරුවා පිළිබඳව නිසි සැලකිල්ලක් නොදැක්වූයේ නම් ඒ පිළිබඳව සොයා බැලිය යුතු රාජ්‍යනිලධාරීන් සිදු කළේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳවත් මෙහිදී විශේෂ අවධානයට යොමු විය යුතුව තිබේ. පියාගේ මානසික රෝගී තත්වය හේතුවෙන් නිලධාරීන් නිවසට ගිය අවස්ථාවන් වලදී දරුවාගේ පියා සියලු උදවු උපකාර ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බවටද මේ වන විට අනාවරණය වී තිබේ. දරුවාගේ පියා උදවු උපකාර ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසා යැයි කියමින් එම ප්‍රදේශයේ රාජ්‍යයාත්‍යන්තරයට සහාය දක්වන නිලධාරීන්ට ඉන් කර ඇර සිටිය නොහැකිය. මව හෝ පියා දැඩි ආර්ථික අපහසුතාවයෙන් පෙළුණු බව සියලු නිලධාරීන් මෙන්ම ගම් වැසියන්ද හොඳාචාරවම දැන සිටියේය. එසේ නම් රජයට වග කියන ගම්මට්ටමේ නිලධාරීන් ඔවුන් පිළිබඳව අගභන තිබූ ක්‍රියාමාර්ගය කුමක්ද යන්නද සෙවිය යුතුව තිබේ. දරුවන් සිටින මවක පියෙකු සිය දරුවන්ට නිසි පරිදි නොසලකන්නේ නම් හෝ එම පවුල දැඩි ආර්ථික අපහසුතාවයෙන් පෙළෙන්නේ නම් නිලධාරීන් විදියට ඔවුන් ඔවුන්ගේ පැත්තෙන් ඉටුවිය යුතු රාජකාරිය නිසි පරිදි ඉටු කළ යුතුය. දරුවාගේ මව හෝ පියා එපා කිවු නිසා ලබා දිය යුතු සහන ලබා නොදී සිටීමට නිලධාරීන්ට හැකියාවක් නොමැතිය. මන්ද මේ දරුවන්ගේ පියා මානසික ආබාධයකින් පෙළෙන බව නිලධාරීන් දැන සිටි නිසාවෙනි. අඩුම තරමේ මෙම පවුල පිළිබඳව ඉහළ නිලධාරීන් දැනුවත් කර මෙම පවුලේ දරුවන් සඳහා ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව හා පෝෂණ තත්වය පිළිබඳව හෝ යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට තිබුණි. ඒ අතින් බලන කල ගම් මට්ටමේ සිටි නිලධාරීන් සිය වගකීම ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බවක් පෙනේ. තම ප්‍රදේශයේ දරුවෙකු කුමන පවුල් පරිසරයක් යටතේ හෝ මන්ද පෝෂණ තත්වයෙන් මිය යන්නේ නම් එහි වගකීම එම ප්‍රදේශයේ නිලධාරීන් ධාරගත යුතුය. මන්දයත් මන්ද පෝෂණය යනු දවසකින් ඇති වී දවසකින් මිය යන රෝගී තත්වයක් නොවන නිසාය. පෙර සිටම දරුවා මන්දපෝෂණ තත්වයෙන් පෙළෙන විට ඒ පිළිබඳව ගම් මට්ටමේ නිලධාරීන් දැනුවත් වීම සාමාන්‍ය දෙයකි. එසේ නම් එහිදී ඔවුන්ට ගත හැකිව තිබූ ක්‍රියාමාර්ග රැසකි.

සිය දරුවාගේ මිය යෑම සම්බන්ධයෙන් දරුවාගේ මව වන 42 හැවිරිදි ගයාලි ඉංදිකා ජයසිංහ මහත්මිය මෙසේ පැවසුවාය.

''01 ට විතර වගේ දරුවට එක සැරේම අමාරු වුණා. කොහොම හරි දරුවා දෙබර වැව රෝහලට රැගෙන යන්න කටයුතු කරන කොටත් දරුවා නැති වෙලා වගෙයි හිටියේ. ඊට පස්සේ දොස්තර මහත්වරු මරණ පරීක්ෂණයේදී කිව්වා දරුවා මන්ද පෝෂණය නිසා මියගියේ නිසායනේ කියලා. මහත්තයා මාළු බිස්නස් තමයි කරන්නේ. නමුත් පසුගිය ටිකේම මහත්තයාට බිස්නස් තිබුණේ නැති නිසා අමාරුකම් ගොඩක් අපිට තිබුණා. ඉතින් ඒ දවස් ටිකේ හරිහමන් කෑමක් අපිට තිබුණේ නෑ. තුන්වේලම කන්න නැතත් අපි එක වේලක් හරි කාලා තමයි ජීවත් වුණේ. මුලදී දරුවගේ බර හොඳට තිබුණා. පස්සේ දරුවගේ බරත් ගොඩක් අඩු වුණා. එහෙම ගිහින් දරුවා හොඳටම දුර්වල වුණා. පවුල් සෞඛ්‍ය මිස් නිතරම ඇවිත් සොයලා බැලුවා. නමුත් කොහොම හරි දරුවා නැති වුණා. කිරිපිටි වර්ගයක් නම් අපි බීජු කාලයක් මතක නෑ. සමාජීයවත් අපිට තිබුණේ නෑ. ග්‍රාමසේවක මහත්තයා කිව්වා කොහොම හරි සමාජීය හදා දෙන්නම් කියලා. දැන් නම් අපිට මේ වෙනකොට විවිධ අයගෙන් ආධාර ලැබෙනවා. මේ දරු තුන්දෙනාට කොහොම හරි උගන්වන්න තමයි මට ඕනේ. මගේ මේ දරුවෝ මෙව්වර ලොකු වෙනකම් මන් හරිම අමාරුවෙන් හදා ගත්තේ. ඒ නිසා මේ දරුවෝ මෙව්වර ලොකු වෙනකම් හදලා පරිවාසයට යවන්න නම් දෙන්න බෑ. මේ දරුවෝ නැතිව මට ඉන්නත් බෑ. ඒ නිසා රජයේ මහත්වරු හැමෝගෙන්ම මන් ඉල්ලන්නේ මගේ දරුවෝ පරිවාසයට දමන්න එපා කියලයි'' යැයි ඇය පැවසුවාය.

මෙම අවාසනාවන්ත මරණ සම්බන්ධයෙන් පළමු වරට කරුණු හෙළිදරවු කරනු ලැබුවේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම් බන්දුල හරිශ්චන්ද්‍ර මහතායි. ඒ නිසා මේ සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් ඉදිරියට සිදුවන්නේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳව අපි ඔහුගෙන්ද විමසීමක් කළෙමු.

මෙම මරණය සිදුවෙලා හරියටම මාසයකින් පස්සේ තමයි මට දැනගන්න ලැබෙන්නේ. ඒකත් මට එවන ලද ලිපියක පිටපතක් නිසා. මන් එම අවස්ථාවේදීම අදාළ අංශ දැනුවත් කරලා මේ සම්බන්ධයෙන් සොයා බැලීමක් කළා. ඒ වගේම මේ සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් වූ සම්පූර්ණ නිරීක්ෂණ වාර්තාවක් කැඳවීමටත් මා කටයුතු කරලා තියෙනවා. මේ සඳහා දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ වනිතා සංවර්ධන නිලධාරී, මුල් ළමාවිය සංවර්ධන නිලධාරී, සමාජ සේවා නිලධාරී ඇතුළු කිහිප දෙනෙකුගෙන් යුතු කණ්ඩායමක් පත් කරලා තියෙනවා. එම නිලධාරීන් පසුගිය 18 වන දින එම ප්‍රදේශයට ගොස් අදාළ තොරතුරු එක් රැස් කරලා තියෙනවා. මේ තත්වය ඇතිවීමට තිබූ හේතුව මොකදද, ඒ පවුලේ ළමයන්ගේ අධ්‍යාපන තත්වය, පවුලේ අයගේ පෝෂණ තත්වය, පවුලේ ආර්ථික තත්වය, ළමයින්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය පිළිබඳ, දෙමාපියන් විසින් ළමයින් පෝෂණය කිරීම පැහැරහැර තියේද නැද්ද කියන කාරණා පිළිබඳව මෙහිදී විශේෂ අවධානයට ලක් කරනවා. මීට අමතරව එම ප්‍රදේශයේ සිටින වගකිවයුතු නිලධාරීන්ගෙන් වෙන වෙනම මා කරුණු විමසීමක් කරනවා. අන්තිමට ඒ සියලුම දේ පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පසු මා මගේ වාර්තාව සකස් කරලා මා වයරජය වෙත බාර දීමටයි කටයුතු කරන්නේ. එම වාර්තාව ප්‍රසිද්ධ වාර්තාවක් ලෙසයි මා